

res, thi det er vistnok vel begrundet, at Valget foregaar paa en Søndag, eller at Valgdagen ogsaa for disse Valg gjøres til en Fridag, som det er omtalt i et andet Lovforslag. De øvrige enkelte Bestemmelser skal jeg ikke opholde mig ved. — Endnu en Gang min varmeste Anbefaling for selve Sagen og den Lighedsaand, som er nedlagt i Forslaget. Lad os rette vore Bestræbelser paa at modarbejde i Lovgivningen og i Menneskenes Sind den Tilbøielighed, der er til at stille sig i Trappetrin, den Eine høiere end den Anden. Lad os erkende, at den eneste fornuftige og forfarlige Betragtningssmaade er den, der stiller os alle lige.

Johannsen: Hvorvidt den Maade, hvorpaa de kommunale Bestillingsmænd nu omstunder vælges, er demokratisk eller aristokratisk, skal jeg ikke inblade mig paa. Naar man læser den første Paragraf i dette Lovforslag, er Hovedmeningen jo den, at Valgret tilkommer enhver uberygget Mand og Kvinde, og man kan da nok sige, at det synes, at der er noget Rigtigt og Sundt i denne Tanke. Rundt om i Kommunerne bor der skatteydende Kvinder, for det Meste vel saadanne, som fortsætte deres Mand's Bedrift, og de maa svare Stat i Forhold til det Erhverv, de have. Det kan derfor ikke være dem ligegyldigt, hvorledes Kommunens Finantstvæsen bliver bestyret, og for saa vidt have de jo ogsaa Interesse af at være med ved Stemmegivningen, naar der skal vælges kommunale Bestillingsmænd. Jeg tror alligevel ikke, at dette Forslag, hvis det bliver til Lov, vil faae nogen videre Betydning. I Almindelighed ville Kvinderne slet ikke møde ved disse Valg. Jeg tror heller ikke, at de Kvinder, der yde Stat, have Noget at beklage sig over. Efter de Erfaringer, jeg har gjort i de Kommuner, hvor jeg kjender disse Forhold, har man altid faeret meget lempelig frem mod de kvindelige Skatteydere. Man har snarere været tilbøielig til at ansætte dem for lavt end for høit. Man har f. Ex. altid taget Hensyn til, naar Manden var død, ikke at være for haard mod Enken. Altsaa i den Henseende vil dette Forslag, hvis det bliver til Lov, heller ikke faae nogen Indflydelse. Den kvindelige Skatteyder vil ikke blive bedre stillet. Men, som sagt, naar man ser hen til, at den kvindelige Skatteyder har ligesaa stor Interesse af, at Kommunens Penges blive anvendte paa en Maade, som Kommunen kan være tjent med, som den mandlige Skatteyder, er der ogsaa Grund til at give hende Stemmeret i den Henseende. Men naar vi saa gaa

til § 2 og de følgende Paragrafer, hedder det der: Valgbar er Enhver, som er valgberettiget. Dette tilsigter altsaa at give Kvinderne ikke blot Valgret, men ogsaa Valgbarhed. Jeg tror, at dette Forslag er dødsfødt. Jeg tror, at hverken Mand eller Kvinde vilde ønske, at et saadant Forslag blev gennemført. Man ønsker ikke at paalægge Kvinderne de Byrder, som det vilde medføre, og Kvinderne vilde betafte sig for at have med det at gjøre. Jeg tror derfor, at den største Tjeneste, den ærede Forslagsstiller kunde gjøre Thinget, var at tage sit Forslag tilbage, hvad jeg dog ikke tror, han gjør.

Leth: Jeg tilstaar, at jeg nærer ganske andre Anskuelser baade med Hensyn til Kvindens Rettigheder paa dette Omraade og tillige med Hensyn til den Nytte, som en Udøvelse af disse Rettigheder vil gjøre, end det ærede Medlem, som nu satte sig. Saavidt som min Erfaring rækker — og nogen Erfaring har jeg i saa Henseende — har det, naar der er sammensat et Udvalg eller en anden Forsamling, hvori baade Mænd og Kvinder have Sæde, vist sig, at Kvindens Nærvarrelse er af en gavnlig Indflydelse i ikke faa Retninger, baade med Hensyn til det Bidrag, som de levere til Sagen selv ved deres Udtaleser og ved deres direkte Virksomhed, og tillige paa Grund af den hele Tone og Aand, som kommer til at besjæle eller til at raade i et saadant Udvalg eller Forsamling. Jeg tror i det Hele taget, at saavel der som ved saa mange andre Leiligheder her i Livet maa man erkjende, at Kvindernes Medvirken er heldig og velgjørende. — Med Hensyn til det, som jeg betragter som Hovedprincippet i det foreliggende Lovforslag, og som blev antydet af den ærede Forslagsstiller med de Ord, at Forslaget gik ud paa at indføre den almindelige Valgret ogsaa paa det Omraade, som her ligger for, saa tillader jeg mig at sige, at i den Henseende har Forslaget nu fulde Tilslutning. Jeg har i en lang Række af Aar havt Leilighed til at lægge Mærke til, hvorledes ikke saa sjældent den Mening og Anskuelse dukker frem, at det dog ikke kan gaa an at overlade Afgjørelsen til den store Mangde, at den er for uvidende og forstaaer sig for lidt derpaa; man kan vel indrømme den nogen Indflydelse, nogen Stemmeret og nogen Ret til at tale med, men ikke mere, end at man er sikker paa at kunne desabouere den, kunne beherske denne Indflydelse, om man vil det, saa at den ingent Betydning faar med Hensyn til Sagens Afgjørelse. Jeg har hørt dette Forsvar og set det anvendt i en lang Række af Aar. Men jeg